

Szegedi Ítéltábla

Bf.I.68/2021/6.

A Szegedi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Szegeden, 2021. június 16. napján tartott tanácsülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

A pénzmosás büntette miatt vádlott1 és társai ellen indult büntetőügyben a Kecskeméti Törvényszék 2020. november 23. napján kihirdetett 5.B.206/2020/22. számú ítéletének vádlott2 II. rendű vádlottra vonatkozó részét *megváltoztatja* a következők szerint:

vádlott2 II. rendű vádlott cselekményét

társtettesként elkövetett pénzmosás büntettének [Btk. 399. § (4) bekezdés a) pont, (5) bekezdés] minősíti.

A szabadságvesztés végrehajtása felfüggesztésének próbaidejét 2 (kettő) évre enyhíti.

A szabadságvesztés végrehajtása esetén a feltételes szabadságra bocsátás *legkorábbi időpontja* a büntetés kétharmad részének kitöltését követő nap.

Egyebekben az elsőfokú ítélet vádlott2 II. rendű vádlottra vonatkozó részét helybenhagyja azzal, hogy a Kecskeméti Törvényszék Gazdasági Hivatalánál Bj-SzjI/185/2018. szám alatt nyilvántartott bűnjelek egyedi azonosítója: bűnjelazonosító1 (hangfelvétel CD lemez), bűnjelazonosító2 (átutalási megbízás), bűnjelazonosító3 (három darab pénztárbizonylat).

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] A Kecskeméti Törvényszék vádlott2 II. rendű vádlott bűnösségét pénzmosás büntetében [Btk. 399. § (2) bekezdés a) pont] állapította meg. Ezért 1 év, végrehajtásában 3 év próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztésre ítélte azzal, hogy annak végrehajtási fokozata börtön, amelyből a II. rendű vádlott – a börtönbüntetés esetleges végrehajtása esetén – a büntetés kétharmad részének letöltése utáni napon feltételes szabadságra bocsátható.

[2] Az elsőfokú bíróság rendelkezett a bűnjelekről és a bűnügyi költségről is.

[3] Az elsőfokú ítélet ellen fellebbezést jelentett be:

[4] vádlott2 II. rendű vádlott elsődlegesen felmentés, másodlagosan enyhítés;

[5] vádlott2 II. rendű vádlott védője elsődlegesen eltérő tényállás megállapítása és felmentés, másodlagosan eltérő jogi minősítés (a II. rendű vádlott cselekményének bűnsegédként elkövetett csalás büntetéként történő értékelése) és enyhítés érdekében.

[6] A Szegedi Fellebbviteli Főügyészség Bf.100/2019/27. számú átiratában indítványozta, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (Be.) 598. § (2) bekezdése alapján tanácsülésen bírálja felül, és azt a feltételes szabadságra vonatkozó rendelkezés helyesbítésével hagyja helyben.

[7] Az ügyészség észrevételezte, hogy a Btk.-t 2021. január 1. napjával módosító 2020. évi XLIII. törvény 53. §-a újraszabályozta a pénzmosás tényállását. A másodfokú eljárás idején hatályos 2012. évi C. törvény (Btk.) alapján a II. rendű vádlott cselekménye a Btk. 399. § (4) bekezdés a) pontja szerinti pénzmosás büntetnének minősül. Ennek büntetési tétele enyhébb, mint ami az elsőfokú eljárás idején hatályban volt. A törvénymódosítás ugyanis a büntetési tétel alsó határát egy év helyett a szabadságvesztés általános minimumában, azaz három hónapban határozta meg. A büntetési tétel felső határa mindkét esetben öt évig terjedő szabadságvesztés. Az ügyészség álláspontja szerint – figyelemmel arra, hogy az elsőfokú bíróság a szabadságvesztést nem az úgynevezett enyhítő szakasz alkalmazásával szabta ki –, nincs szükség az elbíráláskori Btk. alkalmazására.

[8] vádlott2 II. rendű vádlott védője fellebbezését írásban indokolta. Ebben fenntartotta fellebbezésének irányát.

[9] A II. rendű vádlott felmentésére irányuló fellebbezését arra alapította, hogy álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ítélete részben megalapozatlan [Be. 592. § (2) bekezdés d) pont]. A védő érvelése szerint az elsőfokú bíróság vádlott1 I. rendű elítélt házastársa, tanúl vallomása alapján tévesen következtetett arra, hogy ez a vallomás az I. rendű terhelt vallomásával együtt alkalmas vádlott2 II. rendű vádlott bűnösségének a megállapítására. Az elsőfokú bíróság a bizonyítékok értékelése során nem vette figyelembe, hogy a II. rendű vádlott sem tagadta a pénzátadás tényét, de a pénz eredetére az I. rendű vádlottól eltérő vallomást tett. A II. rendű vádlott ezen vallomását tanúl tanúvallomása sem cáfolta, mert a tanú is akként nyilatkozott, nem tudja mekkora pénzösszegről volt szó. A védő szerint az elsőfokú bíróság által hivatkozott, a Fővárosi Törvényszék ítéleti tényállása nem alkalmas az I. rendű terhelt szavahihetőségének alátámasztására.

[10] Ezért indítványozta, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által megállapított tényállástól eltérő tényállást állapítson meg, és ennek eredményeként a II. rendű vádlottat az ellene emelt vád alól mentse fel [Be. 593. § (1) bekezdés b) pont, Be. 606. § (2) bekezdés].

[11] Az eltérő minősítés és a büntetés enyhítése körében a védő arra hivatkozott, hogy vádlott2 II. rendű vádlott magatartását nem lehet utólagos bűnkapcsolatként értékelni. Cselekvősége az alapbűncselekményhez, vagyis a csalás bűncselekményéhez kapcsolódott,

azt segítette elő a bankszámlaszám megadásával. Ezért a II. rendű vádlott cselekménye bűnsegédként elkövetett csalás büntettének minősül [Btk. 373. § (1) bekezdés, (4) bekezdés a) pont]. Ennek büntetési tétele azonos a pénzmosás büntettével, de nem tekinthető kiemelt bűncselekménynek és azt a vádlott bűnsegédként valósította meg, ami további enyhítő körülményként értékelendő.

[12] Az ítéltábla az enyhítésre irányuló fellebbezést részben ítélte alaposnak.

[13] A másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet fellebbezéssel sérelmezett részét a Be. 598. § (2) bekezdése alapján – figyelemmel a veszélyhelyzet megszűnésével összefüggő átmeneti szabályokról és a járványügyi készültségről szóló 2020. évi LVIII. törvény (Átm. tv.) 211. § (2) bekezdésére is – tanácsulésen bírálta felül.

[14] A bejelentett fellebbezések irányára tekintettel az ítéltábla az elsőfokú ítéletnek a fellebbezéssel érintett vádlott2 II. rendű vádlottra vonatkozó részét a Be. 590. § (1) és (2) bekezdése alapján – a Be. 590. § (9) bekezdésében írt korlátok között – az azt megelőző bírósági eljárással együtt felülbírálta.

[15] Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a perrendi szabályok betartásával folytatta le, ennek során figyelemmel volt a megismételt eljárásra vonatkozó külön rendelkezésekre is. Nem sértett olyan eljárási szabályt, ami az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését eredményezné.

[16] Észlelte a másodfokú bíróság, hogy tanúl tanú vallomásának bizonyítékként értékelésére úgy került sor, hogy a tanút a bírósági eljárásban nem figyelmeztették a Be. 176. § (1) bekezdés a) - d) pontjaiban részletezett jogaira és kötelességeire.

[17] A tanút a nyomozás során 2017. november 13. napján hallgatták ki tanúként, vagyis az 1998. évi XIX. törvény (korábbi Be.) hatályakor (nyomozási irat 375-378. oldal).

[18] Az alapeljárásban a bíróság 2018. szeptember 19. napján hallgatta ki a tanút. A tanúzási figyelmeztetés azonban még a korábbi Be. szerint történt annak ellenére, hogy ekkor már az új büntetőeljárási törvény (2017. évi XC. törvény) volt hatályban (Kecskeméti Törvényszék 5.B.589/2017/18. számú tárgyalási jegyzőkönyv).

[19] Ha a tanút a korábbi Be. szabályai szerint korábban tanúként már kihallgatták, a Be. hatályba lépését követő ismételt kihallgatásakor a tanúzási figyelmeztetést az új törvény szerint kell közölni (4/2020. Büntető Jogegységi határozat).

[20] A korábbi eljárási szabálysértésre visszavezethetően eljárási szabályt sértett az elsőfokú bíróság, amikor a megismételt eljárásban tanúl tanú korábbi vallomásait a Be. 633. § (6) bekezdése alapján a tárgyaláson felolvasta és így tette azt a bizonyítás anyagává (megismételt eljárás 22. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 6. oldala).

[21] Töretlen azonban a bírói gyakorlat abban, hogy a tanút csak a hozzátartozója viszonylatában illeti meg a mentességi jog. Ezért a tanú vallomásának azon része, amelyik a másik, vele hozzátartozói viszonyban nem lévő vádlottal kapcsolatos, bizonyítékként értékelhető (BH2005. 203.).

[22] Ezért tanúl tanú vallomásának is csak azon része használható fel bizonyítékként, amelyik vádlott2 II. rendű vádlott cselekvőségére vonatkozik.

[23] tanúl tanú vallomásának ily módon való értékelése nem tette az elsőfokú ítélet tényállását megalapozatlanná. Az elsőfokú bíróság ugyanis a tanú vallomását csak abban a körben értékelte bizonyítékként, hogy az I. rendű terhelt és vádlott2 II. rendű vádlott között valóban történt pénzátadás (elsőfokú ítélet [38]-[39] bekezdése).

[24] Az eljárási szabálysértés a kifejtettek alapján az elsőfokú ítélet fellebbezéssel sérelmezett részének felülbírálatát nem érintette, az elsőfokú ítéletet ez okból sem kellett hatályon kívül helyezni.

[25] Az elsőfokú bíróság a megismételt eljárás során túlnyomórészt megalapozott tényállást állapított meg, amit a másodfokú bíróság a Be. 593. § (1) bekezdés a) pontja alapján – figyelemmel az Átm. tv. 211. § (2) bekezdésére is – az elsőfokú bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok tartalma alapján a következőkkel egészített ki:

[26] Az elsőfokú ítélet [12] bekezdését azzal, hogy a Kecskeméti Törvényszék a 2017. november 14. napján jogerőre emelkedett Fpk.639/2015/24. számú végzésével a jogi személy1-t a felszámolási eljárás befejezése mellett megszüntette.

[27] A Kecskeméti Törvényszék Cégbírósága a kft.-t 2017. december 7.-i hatállyal törölte a cégnyilvántartásból.

[28] Egyekben az elsőfokú ítélet tényállása hiánytalan, az az előbb írt kiegészítésekkel irányadó volt a másodfokú felülbírálat során.

[29] vádlott2 II. rendű vádlott felmentésére irányuló fellebbezések azt sérelmezik, hogy az elsőfokú bíróság a II. rendű vádlott tagadó vallomásával szemben az ítéleti tényállást döntően vádlott1 I. rendű terhelt, tanú1 tanú vallomására, valamint a Fővárosi Törvényszék 31.B.741/2018/46. számú ítéletére és a banki tranzakciók adataira alapította. (Észlelte az ítéltábla, hogy az előbb megjelölt bíróság nevét az elsőfokú ítélet [56] bekezdése tévesen Fővárosi Bírósággént tartalmazta, de ezt a másodfokú bíróság a fentiek szerint helyesbítette.)

[30] Arra már az előzőekben rámutatott az ítéltábla, hogy tanú1 tanú vallomását csak az I. rendű elítéltre vonatkozó részében kell kirekeszteni a bizonyítékok köréből.

[31] E tanú vallomása alátámasztja az I. rendű elítélt vallomásának azon részét, hogy a vádbeli időben történt pénzátadás a két terhelt között.

[32] vádlott1 I. rendű vádlott az eljárás során következetesen azt vallotta, hogy a jogi személy1-t egy ismerőse kérésére vette a nevére, azzal azonban gazdasági tevékenységet nem végzett.

[33] vádlott2 II. rendű vádlottról tudta, hogy gépjármű, illetőleg fafelvásárlással foglalkozik, de ezek csak néhány millió forintos üzletet jelentettek. Nyilvánvalóan nem állt azonban kapcsolatban arab gazdasági társasággal.

[34] A számlanyitást követően kiugróan magas és egyszeri összeg érkezett a jogi személy1 számlájára, amelynek átutalásán a kft. neve tévesen szerepelt.

[35] A pénz megérkezéséről vádlott2 II. rendű vádlott értesítette, aki bár a bankba nem ment el vele, de jelen volt a készpénz felvételénél, majd a II. rendű vádlott bocsátotta a pénztáros rendelkezésére azokat a bankszámlaszámokat, amelyekre a pénz tovább utalása történt.

[36] Nem vitás, hogy ez az ügylet hasonló ahhoz, mint amit a Fővárosi Törvényszék az I. rendű elítélt terhére más ügyben jogerősen megállapított. Az elsőfokú bíróság azonban az I. rendű terhelt szavahihetőségét is megvizsgálta, és kellően részletes, megalapozott indokát adta annak, hogy az I. rendű elítélt vádlott2 II. rendű vádlottat terhelő vallomását mely okból fogadta el bizonyítékként (elsőfokú ítélet [41] bekezdés). Az elsőfokú bíróság itt kifejtett indokaival az ítéltábla mindenben egyetértett.

[37] A felmentésre irányuló fellebbezések a bizonyítékok mérlegelését támadták. Megalapozott tényállás esetén a másodfokú eljárásban nincs törvényi lehetőség a bizonyítékok eltérő mérlegelésére, ezért az ezt támadó fellebbezések eredményre nem vezethettek.

[38] A védőnek a bűncselekmény eltérő minősítésére, a Btk. 373. § (1) bekezdésébe ütköző és a (4) bekezdés a) pontja szerint minősülő bűnsegédként elkövetett csalás büntettként minősítésére irányuló fellebbezése is alaptalan.

[39] A védő által hivatkozott bírósági ítéletek jelen ügyben nem tekinthetők irányadónak.

[40] A Kúria Bfv.830/2017/16. számú felülvizsgálati eljárásának alapját jelentő büntetőügyben a bíróság a terhelteket társtettesként elkövetett jogtalan elsajátítás vétségében mondta ki bűnösnek, a pénzmosás büntette miatt emelt vád alól felmentette őket. A terheltek a bankszámlájukra tévedésből utalt pénzt utalták különböző számlákra, illetve törlesztették abból az adósságaikat. A Kúria rámutatott, hogy a vádlottak lényegében ezekkel a banki átutalásokkal valósították meg a jogtalan elsajátítás vétségét, ezért nem minősül cselekményük egyúttal pénzmosás büntettének is.

[41] A Szegedi Ítéltábla Bfv.II.353/2019/24. számú ítéletének lényege szerint a vádlottak ahhoz nyújtottak segítséget, hogy a hamis számlaszámnak a sértettek részére történő megadásával a sértettek tévedésbe ejtése, vagyis a csalási cselekmény megtörténhessen és ezáltal a téves számlára történő átutalás bekövetkezzen (Szegedi Ítéltábla Bf.II.353/2019/24. [29] bekezdés).

[42] A jelen ügyben azonban ismeretlen elkövető ismeretlen körülmények között fért hozzá az egyébként rendszeres gazdasági kapcsolatban álló két külföldi gazdasági társaság elektronikus levelezéséhez és juttatott el az bejegyzés helyében bejegyzett jogi személy². társasághoz egy szignószerű aláírással ellátott valótlan tartamú e-mailt, amely szerint 149.471,90 USD összegű számla fizetése vált esedékké az egyébként bejegyzés helye² bejegyzett jogi személy³ nevű gazdasági társaságnak. Ehhez a jogi személy⁴ cég bankszámlaszámát adta meg.

[43] Az elsőfokú bíróság helyesen mutatott rá ítéletének [61] bekezdésében arra, hogy arra vonatkozóan nem merült fel semmilyen bizonyíték, hogy vádlott² II. rendű vádlott és az ismeretlen elkövető között lett volna bármilyen kapcsolat.

[44] Az viszont a felmentésre irányuló fellebbezés körében már kifejtettekből egyértelműen megállapítható, hogy a vádlottak maguk is tisztában voltak azzal, hogy büntetendő cselekményből származó pénzhez jutottak hozzá.

[45] Ezért a bűncselekmény eltérő minősítését célzó fellebbezés is alaptalan.

[46] A megalapozott tényállásból az elsőfokú bíróság helyesen következtetett a vádlott bűnösségére, de a bűncselekmény minősítését az alább kifejtett okok miatt az ítéltábla megváltoztatta.

[47] Az elsőfokú ítélet kihirdetését követően, 2021. január 1. napján hatályba lépett – a fellebbviteli főügyészség átiratában írt törvénymódosítás folytán – a pénzmosás új törvényi tényállása.

[48] Ezért az ítéltáblának a Btk. 2. §-ára figyelemmel vizsgálnia kellett, hogy a II. rendű vádlottal szemben az elkövetéskori vagy elbíráláskori Btk. rendelkezései a kedvezőbbek.

[49] Ennek során nem osztotta a fellebbviteli főügyészség álláspontját, miszerint szükségtelen a II. rendű vádlott cselekményének a minősítését a jelenleg hatályos törvényszöveg szerint megváltoztatni arra figyelemmel, hogy az elsőfokú bíróság nem alkalmazott enyhítő szakaszt, és a büntetés enyhítése sem indokolt.

[50] A fellebbviteli főügyészség átirata helyesen tartalmazta, hogy az elbíráláskor hatályos Btk. a pénzmosás büntettének alapesetét öt évig terjedő szabadságvesztéssel rendeli büntetni. A büntetési tétel alsó határa a szabadságvesztés általános minimumának, azaz három

hónapnak felel meg [Btk. 36. §]. Erre figyelemmel a Btk. 80. § (2) bekezdése szerinti középérték 2 év 7 hónap 15 nap, ami nyilvánvalóan kevesebb, mint az elkövetéskori Btk. alapján számított 3 év.

[51] Erre figyelemmel az ítéltábla álláspontja az, hogy a vádlottal szemben kedvezőbb az elbíráláskori anyagi jogszabályok alkalmazása.

[52] Az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta, hogy vádlott1 I. rendű terhelt és vádlott2 neve II. rendű vádlott a bűncselekményt egymás tevékenységéről tudva, szándékegységben követték el. Az egyes terhelti részselekmények egymást kiegészítették, azok egymásra épültek (számlanyitás, készpénz-felvétel, átutalás). A terheltek tudták, hogy büntetendő cselekményből származó vagyont szereznek meg.

[53] Ezért az ítéltábla vádlott2 II. rendű vádlott cselekményét a Btk. 13. § (3) bekezdése alapján társtettesként elkövetett, a Btk. 399. § (4) bekezdés a) pontjába ütköző, és az (5) bekezdés szerint minősülő pénzmosás büntetettének minősítette.

[54] A Btk. 459. § (6) bekezdés c) pontja alapján e törvény alkalmazásában az érték ötmillióegy és ötvenmillió forint között jelentős.

[55] A büntetés kiszabásánál irányadó körülmények helyesbítésre és kiegészítésre szorultak:

[56] Az ítéltábla további enyhítő körülményként vette figyelembe az eljárás elhúzódását, ami nem róható fel a II. rendű terheltnek [2/2017. (II. 10.) AB határozat].

[57] A minősítés megváltoztatására figyelemmel az ítéltábla mellőzte súlyosító körülményként értékelni azt, hogy a vádlott a bűncselekményt jelentős értékre követte el, ugyanakkor súlyosító körülmény a társtettesi elkövetés.

[58] Az így kiegészített, illetve helyesbített büntetés kiszabási körülmények mellett is arányos az elsőfokú bíróság által kiszabott szabadságvesztés tartama, annak lényeges enyhítését az ítéltábla nem tartotta indokoltnak. Az irányadó tényállás szerint a bűncselekmény elkövetésére vádlott2 II. rendű vádlott kezdeményezésére került sor, abban mindvégig irányító szerepet töltött be.

[59] Ugyanakkor az enyhítő körülmények túlsúlyára és nyomatékára figyelemmel a szabadságvesztés végrehajtásának próbaidejét a másodfokú bíróság eltúlzottnak tartotta, ezért azt két évre enyhítette.

[60] Észlelte a másodfokú bíróság, hogy a feltételes szabadságra vonatkozó rendelkezés nem mindenben felelt meg a Btk. 38. § (2) bekezdés a) pontja szerinti törvényszövegnek, ezért azt a rendelkező részben írtak szerint helyesbítette.

[61] A végrehajtásában felfüggesztett szabadságvesztésre ítélt vádlott2 II. rendű vádlott esetében az ítéltábla hivatalból vizsgálta az előzetes bírósági mentesítés lehetőségét [8/2015 (IV. 17.) AB határozat]. Ennek során megállapította, hogy a II. rendű vádlott a Btk. 102. § (1) bekezdése szerinti előzetes mentesítésre a bűncselekmény jellegére, a több mint negyvenmillió forintot meghaladó elkövetési értékre tekintettel nem érdemes.

[62] A rendelkezésre álló iratok szerint a Kecskeméti Törvényszék Gazdasági Hivatalánál nyilvántartott bűnjelek egyedi azonosítója időközben megváltozott, ezért a másodfokú bíróság a bűnjelekre vonatkozó – egyébként helyes – ítéleti rendelkezést ennek megfelelően helyesbítette.

[63] A kifejtettekből következik, hogy a másodfokú bíróság az enyhítésre irányuló védelmi fellebbezéseket ítélte részben alaposnak, az elsőfokú ítélet fellebbezéssel sérelmezett részét hivatalból felülvizsgálva a Be. 606. § (1) bekezdése alapján a rendelkező részben írtak szerint megváltoztatta, egyebekben a Be. 605. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

[64] Az ítélet ellen a Be. 615. § (1) és (2) bekezdése alapján fellebbezésnek nincs helye.

Szeged, 2021. június 16.

Dr. Hegedűs István sk.
a tanács elnöke

Dr. Cserhádi Ágota sk.
előadó bíró

Sefta Márta dr. sk.
bíró

A Szegedi Ítéltábla Bf.I.68/2021/6. számú ítélete és a Kecskeméti Törvényszék 5.B.206/2020/22. számú ítéletének vádlott2 II. rendű vádlottra vonatkozó és jelen ítélettel meg nem változtatott része a mai napon jogerős.

Szeged, 2021. június 16.

Dr. Hegedűs István sk.
a tanács elnöke